

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6iea, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe un anu s6u 40 doidlecri, or 3 galbini mon. sunatoria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 85.

Brasiovu, 8 Nov. 27 Oct., 1865.

Anulu XXVIII.

MONARCHIA AUSTRIACA. TRANSILVANIA.

28575—1865.

Publicatiune.

In lun'a lui Martiu a. 1866 se va face o intregire noua de armata, spre carea sunt chiamati toti tinerii nascuti in anii 1845, 1844, 1843, 1842 si 1841.

Diu'a in care se va incepe conscrierea in comune pentru obligatii de a milita, se va face pretutindenea mai inainte cunoscuta de catra delegatoriile locali.

Acei tineri dara, carii se afla in unele din acestea cinci clase, se ingrij6sca de tempuriu, c6 se se conscria in registrele comunale, ca-ci la din contra voru veni in pericolu de a fi chiamati in anii urmatori si inrolati candu le va fi servitiulu militar cu multu mai ingreunatoriu.

Care cugeta ca are o pretensiune legale de eliberare se'si procure inca de timpuriu documentele cerute, si se le inmanue in terminulu prefiptu si eventualu se le intreg6sca dupa instructiunea data de catra judii tractuali, inspectorii, dullonii si comisarii magistratuali, pentruca reclamatiiunile defectu6se si tardie nu se voru mai respect6.

Blanchetele tiparite prescrise pentru testimoniile comunale, si informatiunile parochiali despre familii se voru capat6 dela judii tractuali respectivi, dela inspectorii, dulloni si comisarii magistratuali, bucat'a cu 5 cr. v. a., carii totuodata sunt obligati a st6 intru ajutoriu reclamantiloru spre asi instru6 dupa cerintia petitionile loro.

Si aceia carii se tienu de a 2-a s6u de un'a mai inalta din cele cinci clase chiamate, si carii presentanduse odata s6u de mai multeori, seau dechiaratu de liberi dupa lege, s6u de neapti, s6u implinindu-se numerulu contingentulu seau dimisu c6 supernumerari, trebuie se'si repeti6sca reclamatiiunile pentru eliberare, s6u se vina la asentare, ca-ci *la dia oostre 'si voru pierde pretensiiunile, se voru prinde si asent6*, pentruca t6te eliberarile au val6re numai pe tempulu acelei intregiri de armata, pentru care seau datu.

Dupace consemnarile comunale seau finitu si spre substernerea reclamatiiuniloru si cereriloru de eliberare s'au afitu in locu publicu s6u s'au cetitu; e iertatu fia cui a caut6 in ele si a 'si face reflexiunile sale in contra, s6u a 'si inaint6 cererea de eliberare.

D6ca acele acolo nu se voru consider6, le va pot6 aterne comisiuni miste de eliberare si de acolo a recurge in terminu de 14 zile la guvernulu regescu.

Acel'a carele e chiamatu la asentare si fara de a se p6te escus6 de ajunsu nu se infaciosiadia, ba nici nu reclameadia, se va consider6 si pedepsi c6 fugariu, si care i va st6 in ajutoriu, c6 convinovatu.

Acel'a carele va prinde unu fugariu primesce dela statu 24 fl. v. a. carii inse se voru rebonific6 din proprietatea obligatulu de a milit6 si a compliciloru lui.

Acel'a carele din o clasa mai inalta de etate s'a inrolatu c6 supentu (Nachmann) in loculu indatoratiloru mai tineri absentii, s6u si tragundu unu numeru mai mare de s6rte a devenitu asentatu in loculu astorfeliu de indatorati spre militare absentii, carii au trasu numeru mai micu de s6rte, unulu c6 acela, la casu d6ca mai in urma s'aru prinde si s'aru asent6 cativa dintre precedentii (Vorm6nner) supernumerari, se va demite din armata in restempu de 4 luni; numerandu dela dioa finirei asentatiunei capitali din cerculu seu de asentare, chiar' si in acelu casu, d6ca la asentatiunea capitale nu s'ar'fi complinitu contingentele partiale, ce cade pe cerculu seu de asentare.

Dei se se nisui6sca fiesce care june, carele cu numeru mai inaltu de s6rte se va asent6 in loculu indatoratiloru spre militare absentii, a sciri (afli) pre cei absentii si a i present6 la asentare, c6 asia se'si p6ta castig6 sie-si demisiunea.

Care voiesce a se eliber6 prin depunerea tacsei, a carei marime se va face dupa ac6sta cunoscuta, trebuie se incunosciatiese deregatori'a asia de tempuriu, c6 dupa resolutiunea primita se p6ta solvi sum'a numita la cass'a perceptorale c. r. pana nu si-a inceputu lucrarea comisiunea micsta de eliberare in cerculu respectivu, c6 asia se p6ta arat6 comisiunei certificatulu dela cassa.

Clusio, in 2 Noembre 1865.

Dela regesoulu guvernulu transilvaneanu.

Program'a baronulu Ludovicu Josika.

(Incheiere.)

Ac6sta programa se ocup6 precum se si cuvenia, inca si cu cestiiuni materiale. Intre acelea la loculu anteiu sunt finantiale statulu. Transilvani'a, dice dn. Josika, este o parte mica a imperiulu, prin urmare ea nu e stare de a delatura singura acelu reu, ci in ac6sta privintia numai unu tactu bunu si confaptuirea bine condusa p6te duce la scopu. Cu t6te acestea Transilvani'a inca isi are problemele sale particulare, pe care deslegandule va inaint6 si ea scopulu celu mare. Se fimu adeca economi pastratori si administratori buni, pentruc6 prin ac6sta se ajutamu a se mic6s6 greutatile finantiale pentru visteri'a statulu si a cresce averile poporulu. Se facemu drumuri, se cladimu poduri, se ingrijimu c6 acele care s'au facutu prin munca si ostene6a, prin lene si negrija se nu se prefaca in ruine. Niciodata se nu pradamu poterile fara a le calcula.

Mai incolo se ne ingrijimu despre a plati ostene6a functionariloru nostrii dupa cuviintia. V6di'a statulu pretinde, c6 reprezentatii sei mai mari si mai mici se se afle si materialicesce in pusetiune onorifica. Oricare cetati6nu de statu p6te pretinde, c6 acea potere a vietii, pe care o subtrage dela lucrurile proprii si o dedica neinctatu statulu, se'fi resplata. Cu t6te acestea noua nu ne este iertatu a uita, ca trebuintiile si nevoile statulu sunt multu mai mari si ardet6re, decatu c6 fara ruina6a statulu se ne potemu pune pe amplotiati nostrii in o stare stralucita, se'fi platimu scumpu pe acolo, unde potu sierbi mai eftinu, inse totu asi6 de bine.

Un'a din conditiunile imperative a le prosperitatii nostre materiale este securitatea proprietatii. Acolo unde proprietatea nu este sigura, pe unde 6menii au datin'a de a prada sem6natura, fenatiale, padurile, a nimici secerisiele, acolo proprietatea nu are pretiu. Pe unde proprietatea nu are pretiu, toti proprietarii sunt saraci, este saraca si acea clasa de poporu, ce traiesce dupa ceia. — Dupa acestea br. Lud. Josika ast6pta c6 toti locuitorii comitatulu se 'lu ajute intru re'nfrenarea turburatoriloru de proprietate; recun6sce inse totuodata, ca nevoiesiele de certe urbariale, cate decurgu de 17 ani inc6ce intre boieri si tierani, adaugu f6rte multu la turburarea dreptulu de proprietate, precum si ca aceleasi sunt atatu de pericul6se, c6 si sabii'a ce ar sta spendiurata de unu firu de atia de asupra capulu cuiua.

Aoeste sunt reformele materiale pe care le cere pentru ti6ra unulu din cei mai de frunte boieri ai tierii nostre. Ddieule, ce mai pecatu, ca aceleasi reforme nu leau cerutu si nu leau introdusu boierii nostrii inca dela 1820 s6u macar dela 1830 inc6ce, pre candu potestatea intr6ga era numai in manile boieriloru. S6u d6ca parintii boieriloru de acum au fostu pela 1820—30 mai nepricetori si mai intunecati de minte, celoru inse carii au fostu la potere intre anii 1840 si 1848 nu le potea disputa nimeni sciinti'a si luminile, decatu numai vointi'a. Frum6se invetiaturi ale br. Josika; dea cerulu, c6 aceleasi se nu fia prea tardiu venite!

Intr'aceea se vedemu ce dice br. Josika inca si despre unirea Transilvaniei cu Ungari'a:

„Desfasiurandu eu luptele criticeloru momente de acum, afiu ca este de prisosu a me respica inca si asupra obiectulu prinoipalu si unicu alu dietei care ne sta inainte. Monarchulu voiesce impreunarea (incopciarea, kapcsol6s6t) Transilvaniei catra Ungari'a, o pretinde ac6sta o natiune mare, si c6 pre pasiulu celu dintaiu catra complanarea trebiloru imperiulu o dorescu toti aceia, carii voiescu a ved6 pusetiunea Austriei c6 potestate mare asediata pe dreptulu ei istoricu. Intr'aceea de si nu poicu presupune, ca in patri'a nostra s'ar'afia vreo potere insuflat6re de respectu, care se relupte la ac6sta recerintia a timpulu de faoia, totusi avemu datorinti'a de a sta pentru orice casu gat'a asi6, c6 aceea ce ne cere dreptulu legalu si maximele statorite ale imperiulu, in con-

tra miscariloru nepotintiose, inse póte vatomatóre ale unei postestati decadiute, se fimu in stare de a si apara."

Acestea cuvente ale br. Josika nu mai lasa nici unu felu de indoieła asupra scopului cu care se face revisiunea art. I din 1848 adica a uniunii. In modulu acesta diet'a din Clusiu compusa precum este ea acum, póte tiené si numsi doua trei dile. Intr'aceea unii romani oratori eminenti se pre-gatescu a merge la dieta, pentru cá se apere acolo autonomi'a tierii, in catu se li se audia sonór'a si stralucit'a voce pana in catacombele Romei.

Epilogulu cuventarii br. Josika este totuodata unu necrologu tienutu aceloru barbati, carii au fostu odata aparatorii, constitutiunii transilvane, eara dela 1848 au reposatu. Br. Josika jalesce din tóte aceia mai multu pe fratescu celu mai mare Samuilu, carele pana la esirea sufletului isi dedicase tóte dilele sale numai patriei, pe care o adorase in tóta viét'ia sa. Timpulu a naintatu; evenimentele se imbudiescu si ele ne crutia pe noi de ostenél'a unui comentariu, pe care de altmuitrea ar fi meritatu program'a br. Lud. Josika. . . . — B.

In catu ne obléga determinatiunile art. XI din 1791?

Candu vre cineva a da unu vestmentu vechiu, aruncatu intr'o óra de sobrietate la o parte, una forma cu talia mai modernisata, cu care se se póta infaciosia in lumea sociala, cá modernisatu, se cere neaperatu, cá mai anteu se o descose din tóte nadele si liviturile, se i euratia tóte petecele, se le nadésca póte si cu totul intórse de cum fura mai nainte, se carpésca lacunele, se adauga si materia nóua si numai atunci se apuca a o modernisa, déca apromite si ceva economia si durabilitate. Cam intocma ni se infaciosiésca si aplicarea determinatiuniloru art. XI din 1791 la modernele relatiuni dintre natiunile Ardélului. Tóte punctele, tóte sieriele puncteloru din elu ar trebui desfacute si cu atite atatu de nade castice, catu si de materi'a cea innecatiósa a eschisivitatii si numai atunci ar apromite unu folosu, unu opere pretium a se mai arunca pe corpulu statului, cá selu póta inoaldi si scuti de rusine inaintea lumii civilizatórie. La acésta Mai. S'a a binevoitu a da impulsulu cu prénalta octroire, ce o demandà in rescriptulu din 1-a Sept., er' din partea inaltului regimu se aseptu tóta modernisarea art. XI din 1791, dupa relatiunile de facia factice solidate prin legile sanctionate, in cari se alla aoea octroire. Inse asia dupa cum ilu generà véculu 18, ce aplicarea octroirii in parte dupa placu, cine va crede, ca póte aduce vreo multiamire? Inse in favórea unora, care adu au potutu citi se 'lu publicamu mai antaiu in traduce:

Art. XI despre modulu si ordinea tienerii dietei dupa cum se afla elu stabilitu in diet'a anului 1791.

I. Despre constitutivele dietei.

a) Diet'a ordinaria se compune din r. guberniu, din tabl'a regésca, din chefi comitateloru, districteloru si ai scauneloru secuiesci, din regalisti, deputatii comitateloru si districteloru unguresci, ai scauneloru secuiesci, ai scauneloru si districteloru sacsonicale si ai cetatiloru libere regie si ai orasieloru (opida), ce vinu sub numele de locurile tacsale, care toti representésca staturile si ordinile celoru 3 natiuni ale in-tregului principatu.

b) Regalistii ascultanduse r. guberniu se denumescu de principe si se conchiama prin scrisori speciale. Ei cauta se fia indiestrati cu urmatóriele calitati, ad. se fia fii ai patriei din nobilimea mai alésca, prevediuti cu posesiune de ajunsu si cu calitati recerute de lege. Se fia luminati cu esperiintia, cu integritatea moraluriloru si cu desteritate in portarea lucruriloru si in totu respectulu se fia destoinici a pertractá negótiale principelului si ale tierii, avendu etate perfecta.

c) Dela deputatii alegundi prin comitatele si scaunele secuiesci se ceru urmatóriele calitati: se fia nobili posesionati avendu cunoscentia necesaria in administratiunea publica. Catu privesce la numerulu deputatiloru datin'a observata inainte de acést'a se va retiené si mai incolo, cá ad. din fiacare comitatu, scaunu secuiescu, computandu filialele, cu matrele in un'a, precum si din scaunele sasesci se se aléga cu respectu la capacitate si la deosebirea religiuniloru cate 2."

d) Suna, ca diet'a o chiama gubernatorulu cu consiliulu la mandatulu principelului, esprimandu materi'a propusetiuniloru regie, loculu ilu determinésca principele ascultandu pe r. guberniu si 'si tramite comisariulu plenipotentiatu, prin care deschide diet'a si se propunu propusetiunile regie in adunarea publica a staturiloru, precum si resolutiunile regie. Co-

misariulu desface diet'a in terminulu prefiptu de Maiestate. Pertractarile dietale incepu dela propusetiunile regie.

e) „In dieta presiede ordinarie presiedintele staturiloru, nefiendu de facia séu lipsindu acest'a, tramite r. guberniu unulu din consiliarii primari cá presiedinte, care dupa usulu anticu, inainte de ce aru primi presidiulu in adunarea staturiloru, va fi oblegatu a merge in sesiunea guberniala si a face cunoscutu consiliulu gubernialu obiectulu siedintei regnicolarie si a luá in cunoscentia cele ce póte i ar' descoperi predisulu consiliu dupa impregiurarile obvenitórie pentru indrumarea presiedintelui séu ceea ce prin tr'ensulu ar' avé ale notificá staturiloru si in fine ale propune in adunarea dietale; actuarii sunt magistrii protonotari; ér' candu merge r. guberniu in mediuloculu staturiloru, presidiulu 'lu pórtu gubernatorele regiu.

f) Candu vine guberniulu intre staturi are urmatóriele oblegatiuni.

1. In descoperirea consilialoru sale privitórie la obiectele dietale se aiba inaintea ochiloru folosulu principelului si alu staturiloru.

2. Escanduse intre staturi si ordini diversitati de opiniuni si voturi se se straduiesca a le intr'uni (conciliá).

3. In tóte negótiale importante si de momente mai grave, precum sunt conclusiunile articiloru, relatiunile la S. Maiestate, deputatiunile la r. comisariu séu alte negótia, care se tienu de administratiunea publica politica si juridica, a dá consiliu, si a esi in mediuloculu staturiloru si a ordiniloru implinindusi oblegatiunea nu numai candu se invitésca la siedintia prin staturi si ordini, ci si de altadata, candu ceru circumstarele lucruriloru si als negótialoru; totusi prin invoirea séu neinvoirea lui conclusulu staturiloru si alu ordiniloru nu se póte neci alterá neci impededá.

4. R. guberniu ocupatu cu multe feluri de grigi si negótia ale administratiunii publice ordinalumente nu consiede intre staturi si ordini, inse candu nu compare intre acestea corespunde prin deputatiuni cu ele, care deputatiuni trami-tiende prin staturi si ordini constau din 2 oficiali supremi, 2 regalisti si cate 2 deputati de comitate, 2 de secui, 2 de sasi si 2 din locurile tacsale, cari voru espune atatu obiectulu catu si causele diferintieloru, precum si partea staturiloru, ce nu se invoiesce; r. guberniu isi descopere la acestea simtiemintele animei sale staturiloru si ordiniloru séu prin 2 secretari, séu dupa impregiurari prin inesele deputatiuni."

II. Punctu suna despre obiectele dietale si modulu votisarii prin pluralitatea voturiloru dela membrii singuratici culese prin protonotariu, ér' opiniunea partii neinvoite se alatura la relatiunea staturiloru si a ordiniloru ce se tramite la August'a Curte, eara catra fine suna asia: „fienduca inse staturile si ordinile celoru 3 natiuni sunt legate cu strins'a legatura a uniunii, uniunea in pertractarea negótialoru dietale poftesce espresse urmatóriele:

1. Cá statulu si form'a gubernarii se se observe de catra toti neatinsa.

2. Cá una natiune se conservese pe ceealalta in drepturile sale, privilegiale si in constitutiunile aprobate fara respectu la relegiune si la persóne, ma si apasarea unui privatu se o impedece unulu fiacare.

III. Tractésca despre modulu luarii inainte si a pertractarii negótialoru in dieta, cum se numesce acum ordinea dietala, si ordinea pertractarii negótialoru: 1) propusetiunile regie cu impreunatele póte gravamine si postulate ale staturiloru. 2) Gravaminele si postulatele privitóre la intrég'a provincia. 3) La una séu alta natiune. 4, la comitate, scaune, districte si comune si apoi la individualitati etc.

Tragemu atentiunea celoru ce dupa pusetiunea si chiamarea sa cá oficiali se voru sili se mérga in dieta, la cuprinsulu punctului 7, dupa care la lucruri importante ce nu se cuprindu in instructiunile date dela jurisdic-tiune se denumescu deputatiuni sistematice prin staturi si ordini din oficialii supremi, regalisti, deputatii celoru 3 natiuni, din cetati si opide tacsale, unde se dice:

„Ubi noteri meretur: quod in rebus arduis et totam nationem, aut jus aliquod fundamentale tangentibus liberum sit deputatis ad has comissiones delegatis **nationem suam consulere**, taliterque operationum cursum faciliorem reddere etc.“ Romanesce: Unde merita a se nota: ca in lucruri grandióse, care atingu tóta natiunea séu vre unu dreptu fundamentalu, se le stè in vóia deputatiloru delegati la acestea comisiuni **a consulta natiunea sa**, si in modulu acesta a usiora cursulu lucruriloru.

Acest'a e cuprinsulu art. XI din anulu feudal 1791

soosu cá dintr'o outia dorovaita leitu, inse si poleitu cu politur'a censului din 1848, care art. inse pe ardelenii romani nu'i póte deoblega, decatu numai pe catu nu e elu desfiintiatu prin art. I de lege din 1863, si pe catu nu e contrariu determinatiuniloru legei aoelei legale si serbatoresoe sanctiunate de legitimulu suveranu. (Va urmá.)

Extractu din proiectulu de representatiune oatra Maiestate alu comisunii universitatii sasesci cetitu in siedi'nti'a publica din 2 Nov. 1865. Elu incepe asiá:

„Maiestate! Pré indurate imperaté si Dóme! Prin diplom'a imp. din 20 Oct. 1860, cu care spre innoit'a asecurare, fipsare si representare a legatuintiei de dreptu de statu alu intregi monarhie, a-Ti benevoitu Maiestatea Vóstra a emite o lege fundamentala de statu statornica si nerevocabila, intre marginile fipsate in aceeași (diploma) cu constitutiunile de mai nainte ale regatelor si tieriloru tienatórie de corón'a Ungariei s'a restituitu si constitutiunea marelui Principatu Transilvani'a.“

„Actulu acest'a, ce imbratiosiedia intregulu imperiu, erá unu monumentu demnu de glorificare alu intieptiunii de regentu celei pline de patrundietate, care avea de base njsu'nti'a de a impreuna prin aplanare reminiscentiele, conceptele — si pretensiunile de dreptu ale tieriloru si popóreloru cu recerintiele faptuale ale monarhie“; si ceea ce i dá o mai mare importantia morala a fostu marimós'a si nobil'a incredere, cu care Maiestatea Vóstra a-Ti incredintiatu cu deplina odihna a animei desvoltarea acestoru institutiuni redesteptate patrundiatii celei mature si zelului patrioticu alu tuturoru popóreloru imperiului.“

„In catu privesce Ardélulu, bucuri'a pentru redesteptarea institutiuniloru si aplanarea ce conditioná necesitatea de modificari afundu taietórie in constitutiuni 'si aflá expresiunea s'a intr'aceea, ca cu pré inalt'a scrisóre de mana din 20 Oct. si 21 Dec. 1860 (ad. biletulu catra Rechberg, despre modificatiunile afundu taietórie si autografulu catra br. Kemény, privitoriu la o conferinti'a dela Alb'a Iulia si la intrebuintiarea limbelor), s'a fostu inceputu nu numai cu prelucrarile la o representatiune potrivita atatu cu pretensiunile celoru mai nainte indreptatiti, catu si cu ale natiuniloru, besericelor si staturiloru, care mai inainte nu erá indreptatite, ci se ordiná si reintroducerea organeloru constitutionale de administratiune pentru negótiále publice, cele ce nu erá rezolvate unei pertractari comune.“ Mai incolo dice, ca acést'a ar' fi fostu o garantia a desvoltarii dreptului istoricu pe o base duratória, ceea ce si patent'a din 26 Febr. prin art. VI o comprobá, fienduca constitutiunea Ardélului se privi cá o parte intregitória a constitutiunii imperiului si restituitulu dreptu de statu alu Ardélului, care readuse éra in valóre legile tieriei, a datu o noua viatia si la constitutiunea municipala si la tóte drepturile si libertatile natiunii sasesci intarite de regii Ungariei, de candu se chiamasera intr'o tíera parasita, pustia. Natiunea sasésca erá miscata de bucuria, ca érasu a devenitu la drepturile sale suspendate prin absolutismu. Dupa aceea memorésa representatiunea natiunii sasesci din 29 Martiu 1862 si respunsulu recunoscatoriu alu Maiestatii pentru promptitudinea, cu care sasii au datu ajutoriu la nou'a edificare a repórtelor de dreptu de statu ale Ardélului. De aci enarésa, ca cu rescriptulu din 21 Apr. 1863 s'a conchiamatu diet'a dela Sibiu, se provóca la rescriptulu celu memorabilu din 15 Iuniu 1863, cu care se deschise diet'a, unde se dice, dá in urm'a redicarii starii esoeptionale a nobilimii si a iobagimii si a fipsarii detorintieloru si drepturiloru egale pentru tóte clasele tieriei, constitutiunea cea vechia a Ardélului s'a modificatu atatu de esentialminte, incatu o dieta obiamata pe basea art. XI din 1791, prin care s'ar' fi eschisu cea mai mare parte a poporului dela esercitarea drepturiloru politice, nu s'ar poté privi de o representatiune drépta pentru intrég'a poporime a tieriei fara deosebire de nascere, stare, natiunalitate si religiónea, si cu vas'a morala neaparata. De aceea neci unu cercu de alegere in tíera nu s'a retrasu a-si tramite deputatii la dieta si numai lips'a unoru patrioti esperti din sinulu popóreloru fratine o condurea representatii, fara a vedé vre-o pedeca pentru a-si incepe pertractarile. Mai incolo citésa recunoscinti'a imp. espresa in 5 Sept. 1863, cu care lauda intieptiunea si moderatiunea dietei cuprinsa in adresa.

Dietei i-a sucesu a aduce proiecte de legi fórte importante, care prin intarirea corónei au primita o potere de dreptu neatingibila, si prin propri'a subscriere a

Maiestatii S'ale si in tóte limbele sanctiunate se-au incorporatu in cartea legiloru Marelui Principatu.

„Un'a din acestea legi castigá natiunii romane si besericelor grecesci de ambele rituri aceeași pusetiune de dreptu, pe care o au celelalte dupa dreptu de statu de multu recunoscutele natiuni si beserici in tíera si va si ajutá la duratóri'a intemeiare a pacii interne intre locuitori tieriei cei atatu de deosebiti prin origine si relege, déca se va manutiené constitutionalmente.“ Mai incolo insira legea egalitatii de limbi; inarticularea actelor de statu si apoi adauge:

„Noi tienemu tare de aquisitiunile acestoru legi, care desemnésa unu progresu nenegabilu, care lesne nu se póte éra respinge, unu progresu in natural'a desvoltare a vietiei de dreptu nu numai alu tieriei, ci si alu imperiului.“

Inse candu in urmarea relatiuniloru de nou intrevenite s'ar vedé de lipsa vre-o modificare spre mai bine, si noi tienemu de principiulu generalu de dreptu de statu, cumca legile facute pe cale constitutionala si sanctionate serbatoresoe nu se potu esplicá, modificá séu redicá decatu numai é' pe calea constitutionala.“

Ei tienu inaintea ochiloru incercarea marelui opu de pace, manifestatu de Maiestate prin rescriptulu din 1-a Sept. si manifestulu din 20 Sept. 1865 si voru urmá cu simtiu sacrificatoriu si impacabilu cu aderinti'a s'a, dupa chiamarea pré inalta. — Totusi din punctulu de stare deplinu legalu si constitutionalu 'si ieau voia a-si descoperi fric'a si ingrigirea pe facia, care e in stare a produce esecutarea pré inaltului rescriptu i. din 1-a Sept. 1865 in privinti'a revisiunii art. I de lege din 1848. Si impregiurarea, ca diet'a din Sibiu numai catu s'au fostu amanatu si nerespectanduse determinatiunea din constitutiunea Ardélului (art. XI 1791), care se primi si in ordinea diétala provisoria din 21 Apr. 1863, dupa care diet'a se inchide formalu in siedi'ntia publica prin regiu comisariu, se defacú, e unu momentu de neodihnire, care se mai maresce prin conchiamarea dietei dela Clusiu pe basea art. XI din 1791, fienduca prin acésta cumpan'a drépta politica intre natiunile si besericele recunoscute, da de o greutate nevincibila, de órace ea se radima pe sistem'a celoru 3 natiuni si pe ide'a domnirii nobilimii cu precumpanire, si nu numai romanii cá natiune egalu indreptatita, ci si in comitatele si scaunele secuiesci toti cei nenobili fara osebire se eschidu dela dreptulu de alegere activu si pasivu. Ceea ce nu se potrivesce cu principiulu egalei indreptatiri si oblegaminti a tuturoru natiuniloru, precum si a tuturoru claseloru poporime garantata de Maiestatea Vóstra de repetite ori si practicata in fapta pe tóte terenurile vietiei de statu, ma prin art. sanctionatu in 26 Oct. 1863 primita si in legile patriei. Si cu tóte ingrigirea parentésca pentru representarea celorualte clase de poporu fósse neindreptatite, determinatiunile art. XI din 1791 nu lasa a se esecuta acestu principiu dupa dorinti'a comuna, care nu 'si mai deduce acestu dreptu din concessiuni, ci din secur'a garantia a legii. Indreptatirea nobililoru de a votá toti de arondalu si restringerea celorualti prin censu remane o tractare neegala pentru civi de statu egalu deoblegati, ceea ce se si simtiesce durerosu, dupace se redicasera odata prerogativele nobilimei si se garantase principiulu egalei indreptatiri si deoblegari. De aci se arata nemultiamiti cu censulu, in care darea pe capu nu se socotesce, cu tóte ca in r. rescriptu prin care se chiamase dieta pe 4 Noembre 1861 in Alb'a Iulia si in ordinea provisoria de diet'a din 21 Aprile 1863 se computase; fienduca prin mesur'a acést'a se subtrage dreptulu de alegere dela locuitorii cei credintiosi ai tieriei cari l'au avutu odata (si pe care fara crima nu 'lu poturá perde Red.) si inca astufeliu, in catu se afla chiaru comune intregi, care n'au nece macaru cate unu singuru alegatoriu, pe candu unu nobilu chiaru de si nu platesce neci o contributiune, are dreptulu de alegere.

Mai incolo se tractésa neegalu contribuentii de aceeași pusetiune sociala, ceea ce nu concede principiulu defigerii vre unu censu. Burgeri, cari locuescu in cetati, in cari se afla contributiunea de clase dupa case si o contributiune personala de castigu de catego'ria mai nalta, se eschidu dela dreptulu de alegere, cu tóte ca dau o contributiune mai mare decatu tieranii, caroru censulu defiptu le da dreptulu de alegere.

In fine strins'a esecutare a determinatiuniloru art. XI din 1791 mai eschide principialmente dela esercitarea dreptului de alegere si elementele cele demne de consideratu ale vietie cetatiane, precum sunt: preotii, profesorii, invetiatorii, advocatii, artistii, cari chiaru dupa chiamarea vietiei loru se tienu ne-

disputabilu de clasele cele mai inteligente ale poporimei, si cari in oalitatea acést'a se bucura de dreptulu de alegere in tóte oelalalte tierii ale monarchiei.

Mai puoinu se potrivesc ordinea acést'a de alegere cu drepturile si impregiurarile sociale din scaunele sasesci si districte, fiinduca emiterea ordinei de alegere dupa legile vechi se tienea de o cauza interna a natiunii sasesci, care 'si alegea deputatii prin comunitatile sale, pe candu acum ordinea acést'a se turburà prin adaugerea altoru alegatori, de unde ese temerea, ca diet'a conchiamata acum nu va avé acea puse-tiune neimpunabila, cá se-si asecuresc indelungatu pretutindinea in tíera recunóscerea legiloru, ce le va face, si totusi Maiestatea doresce o regulare statornica a cestiuniloru de statu, precum dorescu si tóte clasele poporului. Numai o cale se póte aflá spre ajungerea scopului acestuia, si aceea e: emiterea unei legi coresponsatórie, definitive pentrú alegerea la dieta, care se cuprinda si principiale, care au a se observá la pertractari. Diet'a dela Sibiu in 14 Oct. 1864 a asternutu spre sanctiune pré'nalta legea de alegere dietala, care corespunde si dorintieloru Maiestatii Sale, si sanctiunarea acesteia ar' face posibila in Ardélu conchiamarea dieteloru pe basea dreptatii si a multiamirei.

— Privitoriu la uniunea cu Ungari'a se dice, cumca unu lucru asia mare in 30 Maiu 1848 se facuse peste capu intr'o singura siedintia cu proiectu cu asternere cu totu spre sanctiunare. Erá 300 membrii afara de guberniu in aceea dieta si intre toti acestia erau numai 32 sasi si 10 romani. Urmarea a fostu resboiulu civilu.

In pré inaltulu rescriptu din 21 Iuliu 1861 catra diet'a Ungariei s'a disu cu totu dreptulu: „Ce se tiene mai antaiu de uniunea M. P. Transilvani'a decretata fara invoirea romaniloru si sasiloru, trebue inainte de tóte se insemnu, ca uniunea acést'a neci odata n'a devenitu in deplina putere de lege si in fakta indata dupa promulgarea decisiunii unilaterane s'a si destramatu.“

„Facia cu seriós'a acést'a dechiaratiune repetita in pré inaltulu r. rescriptu catra diet'a Transilvaniei din 15 Iuniu 1865, si in adres'a dietei din 29 Aug. 1863, aprobata si din partea representatiunii poporului, credintiós'a universitate a natiunii nu va retaci, déca in cuprinsulu r. rescriptu din 1 Sept. 1865, dupa care e se se propuna spre consultare cá singuru obiectu art. I de lege din 1848, — vede ordonarea unei nóne pertractari, care trebue se se faca pe basea bunei ordíne, a unei ecsaminari mature si cu deplina libertate.“

„Spre a documentá unu simtiu prietinescu catra popórele ratine din tíera si cu asteptare la asemené sincera intempitane natiunea sasésca va considera fapt'a istorica si de dreptu de statu, cumca Ardélulu e membrulu celu mai vechiu alu santei coróne unguresci si, uitandu pe deplinu cele odata cu amaru suferite, se va aratá si din partesi gata la aceea, cá ér' se se iea la desbatere o legatura mai strinsa cu regatulu Ungariei pe calea chiaru desemnata in representatiunea staturiloru Ardélului din 22 Mart. 1842, care singura póte apro-mite unu succesu salutariu, si se se aduca la o definitiva decideru, care se multiamésca pe tóte partile.“

Aici dupace aduce momentele, care vorbescu pentru acést'a ad. unitatea si pusetiunea de putere a intregului imperiu austriacu, care se asecurésca numai prin pertractarea comuna a problemeloru celoru mai de capetenia, dice:

„**Uniunea** a duoru tieri autonóme privitoria la interesele loru comune nu póte insemná o contopire séu fusiune a tieriei celei mai mici in cea mai mare; o garantiatre pentru pastrarea unei pusetiuni secure de dreptu a marelui Principatu Transilvani'a si in legatur'a mai strinsa cu regatulu Ungariei, nevatemat'a sustienere a egalei indreptatiri a deosebiteloru natiuni si limbe ale tieriei cu garantarea neimpedecatei desvoltari a insusirei poporului in tóte direptiunile vietiei spirituale si de statu; libertatea credintiei si autonomi'a deosebiteloru beserici, cari se folosescu de asemené dreptu de autonóma disponere de sene pe nestramutat'a base a legiloru fundamentale ale tieriei de feliulu acést'a, aceste sunt tocma atatea pretensiuni, care astépta si ceru o deplina multumire, déca nu cumva ni-se ceru sacrificia, care nu se potu face de catra neci unu poporu fara a se ignorá elu pe sene.“

„Din aceste a teme iuri cere natiunea sasésca garantiatre pentru sustarea si activitatea constitutiunii sale municipale basate in legile tieriei si in pusetiunea de dreptu a natiunii, cu organulu universitatii natiunii sasesci si cu dreptulu de alegerea comesului statatoriu in capulu intregi poporatiuni din sasime; si ea remane pe longa dreptulu ei eserceatu din seculi pentru densii neproscriptibilu.

intaritu prin tractate de statu, legi fundamentale si juramente de principi, de a-si regulá de sine trebile interióre, cá si pana acum, cu invoirea corónei.“

In fine adaugundu, ca aceste pretensiuni nu stau in calea intielegerii, ci tocma si prin manifestulu imp., care dechiaru pastrarea desvoltarii dreptului istoricu alu tuturoru partiloru constitutive ale monarchiei, pre longa unirea imperiului, de lege fundamentala a constitutiunii imperiale, afla recomandabilu principiulu, cá numai atuncia se pasiésca la esecutarea in fakta a vre-unei legature mai strinse a Ardélului cu Ungari'a, dupace tóte relatiunile ce conditionésca posibilitatea juridica a esecutarii, prin o invoire bilateralu a ambeloru tieri in forma de lege chiara, necuivoca si care se dè neaparatele garantii de dreptu, voru fi ordinate cu valóre definitiva prin sanctiunea corónei.

Pastrarea procederii acesteia ar' corespunde pe deplinu intentiuniloru Maiestatii Vóstre onprinse in manifestulu imp. din 20 Sept. 1865, unde se intonésca liber'a invoiere a tuturoru popóreloru prin cuvintele: libera e calea etc.

Acést'a procedere corespunde si starii lucruriloru de facia, pentruca o resolvire a problemei acesteia de tóte partile multiamitória cu valóre definitiva nu e cu potintia inainte de hotarirea definitivu valabila asupra pertractariloru de invoiala (intre Ungari'e si coróna) ce au intratu la mediulocu, precum neci inainte de rezultatele legislatii Ungariei despre pusetiunea de dreptu a natiuniloru si a besericiiloru in regatulu acést'a.

Acestea sunt, pré indurate Imperate si Dómne, privirile, dorintiele si asteptarile, care se manifestésca esprese in poporimea scauneloru si districteloru sasesci asupra introdusei regulari de relatiunile de dreptu de statu ale Ardélului cu Ungari'a.

In fine multiamindu pentru scutintia si protegerea de pana acum cu rogare pentru ulteriór'a aparare se termina adres'a. Sibiu 2 Nov. 1865 *).

Brasiovu 7 Nov. Eri se luà inainte in adunarea comunitatii centumvirale, caus'a representatiunii, care v'ea universitatea sasésca se o astérna la Maiestate, precum si opiniunea deosebita a deputatiloru brasioveni, ce au protestatu in contra-i la universitate. *Dupa ce desbatu pro si contra* in fine precumpani circumspectiunea majoritatii, care decise, cá representatiunea numita, cá o expresiune a dorintieloru intregi natiuni, se se tramita la Maiestate, despre ceea ce se se inscientiese deputatii; ér' parerea loru deosebita se si o dè ei la protocolulu. Temeiulu desbateriloru fù detori'a de a tiené cu totii unu a intr'o cauza asia de momentósa si critica; cu atatu mai vertosu, oa deputatii intregi natiuni s'au unitu la acést'a.

— Dupa amédia tienù comisiunea pentru alegeri siedintia, in care se desbatù asupra calificarii celoru cu dreptu de alegere, decidenduse, cá cei aflatori in procesu de concursu ad. falitii se fia lipsiti de dreptulu de alegere. Astadi se si impartira biletele celoru indreptatiti cu censu si mane pe la 9 óre sunt provocati a-si dá voturile pentru alegerea deputatiloru.

Romanii nu voru luá parte la alegeri, ci retransmitu biletele la comisiunea de alegere cu acést'a

Dechiaratiune:

Considerandu, oa principiulu egalei indreptatiri dela an. 1848 incóce s'a prochiamatu necontentitu de Maiestatea S'a Imperatulu;

Considerandu, ca acestu principiu s'a dusu in deplindre si a castigatu basea reala constitutiunala in anulu 1863 si in legile aduse in acea dieta;

Considerandu, oa diet'a din 19 Nov. 1865 este conchiamata pe basea art. dietalu XI din 1791, care si are basea in institutiunile si principiale evului mediu, necompatibile cu referintiele spiritului tempului de facia;

Considerandu, ca censulu de 8 fl. v. a. introdusu pentru clasele neindreptatite mai inainte in genere si in specie pentru noi Romanii este fórté nefavoritoriu;

Considerandu, ca déca amu luá parte la alegere dupa modalitatea acést'a amu neconsiderá si calcá in pitióre drepturile nóstre natiunale castigate in diet'a din 1863:

Noi subscrisii alegatori romani din Brasiovu dechiamam

*) Pentru deplin'a informare a publicului: se afla in cele de susu parte in extractu parte tectualuminte totu cuprinsulu proiectului de adresa.

a nu putem si nu voim a luá parte la alegerile deputatilor pentru diet'a din 19 Nov. 1865.

Brasiovu in 8 Nov. 1865.

Urmésa suscrierile alegatoriloru.

Fogarasiu 28 Oct. (Dupa ce se enara decursulu si intii comitetului, dupa cum scim, apoi reflecta corespondintele asia:)

... Cu tóte acestea totu nu scim inea, ca romanii nostri din districtu alege voru seu nu deputati la diet'a din Iasiu? Amu observatu inse cu ocaziunea acésta una simoma suprindietori'a, ca una persóna candidata desfaurura silintia spre a fi alesu de deputatu din partea districtu-ului nostru si ca capitanulu supremu actuale Dlu Puscariu n'ar ni nedispusu ai da mana de ajutoriu in tréba acésta.

Noi din mai multe cause, preste care acum deodata voim a trece cu tacerea, le amu da sfatu prietinescu nationala, cá se crutia districtulu cu astfelu de nisuintie. x.

Resinari 5 Nov. In 6, 7 si 8 ale curentei voru deurge in Sibiu alegerile deputatilor scaunali la dieta. In comisiunea electorala se afla denumitu unu singuru romanu din Resinari). Acea comisiune tienù eri sub presidiulu Dlu senatoru Seivert o preconsultare, in care membrulu ei romanu facù propunerea, cá intregu scaunulu Sibiului se se mparta in doue cercuri de alegere asiá, cá romanii se aléga a totii la unu locu unu deputatu romanu, éra sasii la altu locu unu deputatu alu loru. Fiinduca dupa nóuele instructiuni impartirea cercurilor de alege sta eschisivu in competinti'a siefloru scaunului, Dl. Seivert merse cu propunetorulu romanu la D. primariu (Bürgermeister) spre a-i impartesi lucrulu; D. primariu a binevoitu a asigurá, ca astalata interesele nóstre (ale romaniloru si sasiloru) sunt totu avelasi, de aceea n'ar fi tocma de lipsa cá se alegemu deputatu romanu si altulu sasu. De altumintrea D. primariu n'a schisu posibilitatea de a se alege si unu romanu, inse unu respunsu definitivu au apromisu a dá comisiunei electorale nane, aratandu de alta parte ca asta propunere i s'au facutu oré tardiu. Precatu inse sciu eu, apoi atatu D. primariu alu Sibiului catu si zelosulu nostru membru romanu de comisiune si potu crutiá ostené'l'a in asta privire, pentruca romanii lin scaunulu Sibiului si cunoscu fórte bine pusetiunea loru, *ca voru fi multumiti asiá numai cu o fermitura aruncata lin mész'a Domniloru cu voru starui pentru sustienerea drepturiloru loru castigate. Romanii din scaunulu Sibiului nu redu se iè parte la alegerile de deputati, ci si voru dá dehiaratiunile in scrisu. Celu pucinu comun'a Resinari, in onsecuintia cu adres'a ce a datu dilele trecute Escelentiei 'ale metropolitulu Siaguna pentru convocarea congressu-ului nationalu, si pe care vi o amu comunicatu spre publicare, ca sci si cu ocaziunea acést'a a premerge celorvalte comune á in multe alte privintie cu esemplu imitabilu.*

Resultatulu la tóte vi lu voiu impartasi fara amanare.

V. R.

— Spre a face totuodata destulu oblegatiunii facia cu brav'a comuna romana Resinari, care cu tóta ocaziunea si aratatu simtiulu celu nobilu de ingrigire pentru viitoriulu nationalu, luandu iniciativ'a la multu lucruri, ce batu in interesulu natiunii; care a fostu un'a din cele de antaiu comune romanesci, ce si-a deschiaratu cu consciintia de dreptulu seu imb'a de oficiósa in poterea legii de limbi, inscientiandu tóte auctoritatile, ca scrisori neromane mai multu nu le va primi, ceea ce o si face, si crédemu, ca va fi statornica a o pretinde i pe viitoriu, cu tóta angustimea colóneloru, facemu cunocutu, ca numit'a comuna a mai adausu o alta nóua dovada le simtiulu seu vighitoriu, ea vedienduse lipsita fara vin'a s'a le dreptulu ce lu avù in 1863 de a alege unu deputatu tranise o deputatiune cu o adresa, ce o vomu publica la timbulu cerutu, catra Esc. S'a d. arhiepiscopu si metropolitu (gr. cat. *) br. Andreiu Siaguna, prin care oficiulu opilanu dimpreuna cu reprezentanti'a comunala; si subscrisi numerosi, róga pe Ecs. S'a, cá se benevoiéscu pentru usiorarea atielegerii nationale in tempii acesti grei si fortunosi a mediului congressulu nationalu, organulu intielegerii si vointiei nationale.

Petitiunea e dadata din 29 Oct. si s'a inmanuatu in 1-a Nov. prin 2 deputati tierani, cari inea 'si aratara dorinti'a, ea urgenta, de a vedé intr'unitu catu de tardiu unu congressu nationalu, care se esprime simtirile natiunii facia cu cris'a vol-

*) In num tr. (84), in fronte, indrépta in titulu in locu le „gr. cat.“ „gr. o r.“, erórea culegatoriuului. R.

nioeascei despoiari de drepturi avute si cu mare sudóre eluptate, cum fù dreptulu acelei comune de a fi reprezentata prin unu deputatu la dieta.

Totu acésta comuna nu va odihni neci acum, oi va misca tóte, pana candu 'si va recastiga acestu dreptu, ignoratu fara vin'a ei, dela iubitorulu de dreptate imperatoriu, asternendu o umilita adresa la pitiórele tronului.

Vedi asia, ca-ce unu stervu, unu cadavru, care nu misca la neci una imbolditura, nime nu'lu crestésa, elu remane espusu rapirii corbiloru si crancailoru.

Din afara nu ne imbudiescu neci acum scirile importante. Regimulu Franciei se cam ocupa cu economi'a de statu si cu pornirile pentru retragerea trupeloru din Rom'a si Mexico. Marea Britani'a sia reintregitu cabinetulu definitivu: John Russell e ministru primariu si Lord Clarendon de esternu cum prenuntiarumu, ceialalti remasera pre locu si Gladstone primesce conducerea casei de diosu. Itali'a inca se ocupa cu reductiunea armatei si cu economi'a. Alegerile in Itali'a au esitu cam totu in partea partitei liberale si unitarie, chiaru si Garibaldi se realese de deputatu. —

In Bucuresci se ocupa ómenii cu alegerile consiliului municipalu, si cu biletele falsificate.

Novissimu. Representatiunea natiunii sascesci in desbaterea generala din 6 Nov., s'a si primitu cu 18 in contra la 4 voturi cá base pentru consultarea speciala, si deputatii din Rupea si Brasiovu si insinuara parerea deosebita la protocolu in contra acestei decideri. Dupa amédia in desbaterea speciala dechiara Bömches, ca a primitu prin telegrafu avisare cá se se impartasiéscu la desbaterile speciali, ca comitentii se invoiescu cu cea mai mare parte a proiectulu comisiunii, si asia luandu si ei parte la desbaterea speciala se primi totu proiectulu cu pucine modificatiuni stilistice cu 18 voturi, ad. cu unanimitatea tutororu celoru ce fura de facia. O mana sasésca in „H. Z.“ vediendu aplecarea conatiunaliloru sei de a nu alege la dieta se încérca a-i convinge, ca neluandu parte potu remané cu 0.

Noi deputati alesi. In Orasija s'an alesu din partea orasiului de dep. pentru dieta Dr. Daniele Lészai si senatorulu Ios. Schuler, ér' cá suplinitoriu prot'a gr. or. Nic. Popovicu.

Nr. 92/prás. 1865.

2—3

Publicatiune.

Considerandu, cumca reclamatiunile individuali intru atatu s'au inaintatu, incatu capitulu desdaunarei urbariale coresponditoriu defrentii areale dupa rezultatele mesurarei concretale preste totu si anume in acelea comune in cari reclamatiunile individuali se resolvira definitivu, se potu totuodata determiná pre basa sigura si restantiile cameteloru capitalisate dupa capitalulu desdaunarei; considerandu mai de parte aca, cumca priu aca fostii domni pamentesci au ocaziunea de a potea eruá cuviintiosu in interesulu seu si a fondului desdaunarei de pamentu; era mai departe considerandu aca cumca fostii domni pamentesci potu do-bendi asemenea, fara prescurtarea fondului desdaunarei de pamentu, desdaunarea si pentru parcelele de pamentu cari, de in ori si ce motivu la desdaunarea urbariala anticipativa nu se luara in pertractare; si in fine considerandu, ca sesiunile catastrali ce asemenea de in ori si ce motivu pana acum nu se insinuara spre desdaunare, se potu intr'unu modu coresponditoriu insinuá dupa progresulu mesurarei catastrale; pre bas'a ordinatiunei Cancelarii regie aulice de in 22 Augustu 1864 Nr. 3366 pre in care procedur'a desdaunarei urbariale deursive respective definitive si diacemale instructionalmente s'a regulatu, cu privire la publicatiunile cesar. reg. directiuni a fondului pentru desdaunarea pamentulu, de in 10 Aprilé 1855 si 30 Iuniu 1859, Nrii 237 si 204, precum si a Gubernului regiu cá directiunei tieriei de desdaunarea pamentulu de in 17 Ian. 1863 Nr. 1326/98 k. se statorescu in privint'a efectuirii coresponditorie a întregei manipulatiuni de desdaunare, urmatorele mesuri ce au de ale urmá fostii dompi:

1) Se provóca fostii domni pamentesci, corporatiunile morale, tutorii si curatorii etc. etc., cari pre bas'a amintiteloru publicatiuni de in anulu 1855 si 1859, nu'si insinuara sesiunile urbariale ce pana acum séu nu fura obiectulu procesulu urbariale, seu desi fura nu s'au decisu definitive, seu acelea sesiuni eari de si se insinuara, totusiu inca nu se decisera nece decatu, a'si insinuá atari pretensiuni in restimpu de 4 luni incependu de in diu'a de adi la acést'a directiune a fondului de desdaunare, seu nemidilocitu seu pre in posta cu atatu mai siguru ale inaintá si respective ale reinoi, fiindu ca in casulu contrariu insinuarile aduse dupa decursulu terminulu acestuia, numai dupa desfasurarea întregei manipulatiuni a desdaunarei de pamentu se voru luá la pertractare, si si atunci numai pre spesele insinuatoriloru respectivi.

Prelanga acestea e de observatu, cumca restimpulu insinuarei de 4 luni, facia cu sesiunile urbariali definitiv nedecise, se computa de in acea di in carea insinuatoriului i se va fi inmanuatu de in partea judecatoriei urbariale sentintia judecatorésca, carea impregiurare insinuatorii de sene se intielege ca voru avé se o documente die cu ocasiunea insinuarei; in casulu din contra insinuarile loru se voru privi de intardiate, si spelele verificarei voru avé ale suportá ei insii, ear' nu fondulu desdaunarei de pamentu.

Acelu restimpu de 4 luni se fixedia si in privintia pretensiunilor desdaunarei diecemale, cari pana acum nu se insinua, acest'a instructiune susu amintita are valóre si in privintia acestoru insinuari, ca adeca aducunduse acestea insinuari dupa decursulu tempulu, de 4 luni, pertractarea loru de verificare se va intemplá numai pre spelele insinuatoriloru respectivi.

Deci intru asemenea se recere atatu in interesulu fondului desdaunarei de pamentu, catu si in interesulu unei efectuari neintardiate si corespunditorie a intregi manipulatiuni de desdaunare, cá directiunea desdaunarei de pamentu dupa insinuarea timpuria a tuturor pretensiuniloru, se póta cu atatu mai vertosu purcede dupa unu planu anumitu, cu catu nenumeratele scaimburi intemplate intre acea, parte in posesiunea fostiloru supusi parte in person'a celoru indreptatii, intru asemenea potescú necesitatea unei verificari comunamente, ce numai pre in acea se póte efectui, déca tóte pretensiunile unei si aceleiasi comune se voru insinuá deodata.

2) Se provóca toti fostii domni, corporatiunile morali etc., cari au de cugetu a pretinde vreo desdaunare urbariala decursiva respective definitiva si restulu camelorlu capitalisate corespunditorie, asi presentá directiunei fondului atari cereri asemenea in restimpu de 4 luni de in diu'a de adi fara de desclinire, ca óre insinuatiasiu pretensiunile sale si ca óre primitiasiu pana acuma desdaunarea capitalulu urbariale decursivu ori ba? seau ne midilocitu seau pre in posta; de in contra cererile loru intardiate, intru asemenea celoru mai susu amintite, se voru luá in pertractare numai dupa finirea intregi manipulatiuni de desdaunare si érasu numai pre spelele loru; in privintia fia carui complexu seu parcele de bunuri, facia cu care o sentintia de sene statatoria s'a emisu, sunt pentru desdaunarea decursiva respective definitiva earasi deschilinitu a se presentá cererile.

3) Se facu atenti toti fostii domni etc. de in a caroru sesiuni insinuate si desdaunate parcele singuratece de in ori si ce motivu neverificate si ne desdaunate remasera afara, déca voliescu se se desdaunedie decursive, atunci atr se arate acestea parcele de pamentu singuratece sesionalmente, si acesta aratare voru avé de a o aclude cererei formulate in intielesulu punctulu alu II-lea, fiindu ca in casulu contrariu diferintia arealului rezultata de in mesurarea concretala si respective inmultirea arealului, se va estende numai preste acelea parcele de pamentu si se va computá in desdaunarea relativa, cari cu ocasiunea determinarei intemplate, ori si cum numite se verificara cá parcele de pamentu urbariali cualificate de desdaunare.

4) Se facu atenti fostii domni paméntesci in interesulu seu propriu, ea ei, dupa ce in posesiunea fostiloru supusi se intemplara scaimburi de posesiune insemnate, care asupra marimei arealului, dupa rezultatele mesurarei concretali potu se aiba o influentia esentiala, au de a aretá acestea scaimburi de posesiune earasi sesionalmente, si apoi acestá aretare a o aclude cereriloru sale formulate dupa punctulu alu II-lea, séu totusiu celu pucinu a predá cu ocasiunea pertractarei verificatorie, comisiunei respective, pentruca de in contra nepotendu comisiunile verificatorie lamuri perfectu scaimbarile de posesiune intemplate pre bas'a operatelorlu catastrali, de in cauza ca le lipsescu documentele scaimbariloru de posesiune, si ne potendule reduce la adeveratii posesori primitivi, atunci recursurile provenite de in astufeliu de motive nu se voru mai luá in consideratiune.

In privintia modalitatei cum au de a se constrúa insinuarile amintite in punctulu I si alu II-lea si respective cererile, precum si documentele ce au de a se aclude dupa punctulu alu III-lea si alu IV-lea, se va pre ingriji directiunea fondului de desdaunare, cá domniloru paméntesci respectivi acesta inviatiune se li se impartieséca catu se póte mai curundu pre calea deregatoriiloru competinte. Si in fine

5) Se facu atenti fostii domni paméntesci, ca dupa ce comisiunile verificatorie instructionalmente sunt insarcinate cá acelea sesiuni seu parcele singuratece, cari la antania verificare s'au aflatu de posesiuni de natura alodiala, seau celu pucinu pentru natr'a loru dubiosa pre langa rezervarea hotaririi tribunaleloru urbariale, s'au eschisu de complexulu urbarialu, si cu ocasiunea indereptarei arealului pentru desdaunarea urbariala decursive respective definitive, au de ale trece cu vederea, si incatu nu s'ar documentá ca posesiunile de sub intrebare intru adeveru sunt de natura alodiala, a le scóte de in arealulu desdaunarei; se si procedie tóte documentele referitorie la acestea sesiuni si parcele de pamentu si acelea se le liéé cu sine la pertractarea hotarita cá asia

se póta fi in stare a documenta inaintea comisiuniloru verificatorie pretensiunile loru fundate.

Fiindu ca afara de acestea documente mai sunt de lipsa, atatu spre verificarea sigura a urbarialitatiloru neinsinuate, catu mai alesu spre indereptarea arealului desdaunarei decursive respective definitive, inca si documentele private ale fostiloru domni referitorie la relatiunile urbariale precum de exemplu: contracte urbariali, documente de impartire, documente de indereplarea confinielorlu, conscriptiuni etc. etc. se facu atenti fostii domni ale duce cu sene la diu'a pertractarei hotarite, si la provocarea comisiuniloru verificatorie, cu atatu mai vertosu a le subterne, de orace mai alesu in acelea casuri uude e de lipsa o revisiune a operatelorlu de verificare precedente, acest'a revisiune lipsindu acelea documente ar' adnce cu sene pentru fostii domni paméntesci rezultate daunatiose si nerecompensabile.

Clusiu in 14 Octobre 1865.

Dela pres. r. directiunei pentru desdaunarea de pamentu a Transilvaniei.

Nr. 1054—1865.

3—3

Publicare de concursu.

Pe 4 stipendia cate de 84 fl. v. a. si pe 7 de 63 fl. v. a. tóte din Fundatiunea Ramantiana, parte acelorlu absoluti, parte acelorlu, cari pana acuma nu siau presentatu la ordinariatulu metropolitanu alu Albei-Iulie testimoniale scolastice pe anulu trecutulu recerute si anumitu a lui Ioane Vintila, Simeone Calutiu, Ioane Mezei, Ioane Simionasiu, Adalbertu Dorgo, Ioane Popu, Nicolau Alemanu, Ioane Tohati, Ioane Czepes, si Alecsandru Siolnai; — éra pe 3 de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea Bobiana, a lui Hilariu Popu, Mihaile Nemes si Basiliu Marcianu, cari asemenea pana acum nu siau presentatu testimoniale scolastice pe anulu trecutulu. — Concurrentii la acestea stipendia voru avé pana in 20 Novembre a. c. dupa calendariulu nou asi asterne inaintea ordinariatulu metropolitanu din Blasiu concursurile sale cu testimoniale necesarie provediute, de sene intielegunduse, ca susu numitii stipendisti numai pe calea concursului, — déca cu producandele testimonie scolastice voru preferi altoru concurrenti, — se voru sustiené in preavutele stipendie. —

Blasiu 14 Octobre 1865.

Ordinariatulu metropolitanu alu Albei-Iulie.

Vata artritica a Dr. Pattison

alina indatu si vindeca into

ARTRITIC'A si REUMATISMULU

(sioldin'a, séu racél'a la incheieturi) de totufeliulu, precum dorerile de obradiu, peptu, gutu si de dinti, artritica de capu, chiragr'a (soldina in mani), gonagr'a (in genunchiu), dorerea de stomacu si de pantece etc.

In pachete de cate 1 fl. v. a. — si de cate 50 cr. v. a. dimpreuna cu indireptariulu pentru intrebuintiare originila nefalsificata se afla singuru numai la D. G. ANKEN si Comp. aici.

A testare.

Fiinduca vat'a artritica tramise mie mai deunadi mi au ajutatú fórte bine, te rogu se 'mi tramiti é' 3—4 pachete pe lunga primirea pretiului la posta, pentruca o am recomandatú si altora.

Neuhaus b. Arnoldstein (Illyrien) 29 Martie 1865.

Felix Auer, berariu.

Farina de lucsu

(non plus ultra),

unu funtu de Vien'a noue cruceri v. a.; o cupa siésespre-diece cruceri v. a. a sositu própata la

J. G. Jakobi

3—3

in strat'a scólei.

Cursurile la bursa in 7. Nov. 1865 ata asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 25 cr. v.
Augsburg	—	—	107 " 50 "
London	—	—	108 " 50 "
Imprumutulu nationalu	—	—	69 " 40 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	65 " 45 "
Actiile bancului	—	—	774 " — "
" creditulu	—	—	161 " 20 "

Obligatiile desarcinarii pamentulu in 31. Oct. 1865:
Bani 67— — Marfa 67-75